Бірлестік отырысында қаралды:
Бірлестік жетекшісі:
_____ Н.Т.Елтаев
Хаттама №1
«27» тамыз 2027 ж.

Келісемін:
«ZIYATKER TURAN» ЖШС
ДОІЖО:
_____ Л.С.Исабаева
«27» тамыз 2026 ж.

Бекітемін:
«ZIYATKER TURAN» ЖШС
директоры:
_____ Ы.А.Жаутиков
«27» тамыз 2026 ж.

К Ү Н Т І З Б Е Л І К Т А Қ Ы Р Ы П Т Ы Қ Ж О С П А Р

Пәні: Қазақстан тарихы

Сыныбы: 10 «А, В»

Мұғалімі: Әлайдар Нұрлыбек Ерғалиұлы

«Бастауыш, негізгі орта және жалпы орта білім деңгейлерінің жалпы білім беретін пәндері мен таңдау курстары бойынша үлгілік оқу бағдарламаларын бекіту туралы» ҚР Оқу-ағарту министрінің 16.09.2022ж. №399 бұйрығы

2026-2027 оқу жылы

Түсінік хат

Қазақстан тарихы 10-сынып

2025-2026 оқу жылына арналған 10- сыныптың «Қазақстан тарихы» пәнінің күнтізбелік-тақырыптық жоспары келесі құжаттарға негізделіп құрылған:

«2025-2026 оқу жылында «Қазақтан Республикасының жалпы білім беретін мектептерінде білім беру процесін ұйымдастырудың ерекшеліктері туралы». Әдістемелік нұсқау хат.— Астана. Алтынсарин атындағы ҰБА, 64-80 беттер.

« Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта және жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті білім беру стандарттарын бекіту туралы» (бұдан әрі—МЖМБС) ҚР ОАМ 2022 жылғы 03 тамыздағы № 348 бұйырығы.

«Қазақстан Республикасында бастауыш, негізгі орта, жалпы орта білім берудің үлгілік оқу жоспарын бекіту туралы» ҚР Білім және ғылым министрлігінің 2012 жылғы 8 қарашадағы № 500 бұйырығының (2023 жылғы 26 қазандағы № 323 және 2024 жылғы 8- ақпандағы № 27 өзгерістер және толықтырулармен) 131- қосымша (10-11)

Қазақстан Республикасы Оқу-ағарту министрінің « Бастауыш, негізгі орта және жалпы орта білім деңгейлерінің жалпы білім беретін пәндері мен таңдау курстары бойынша үлгілік оқу бағдарламаларын бекіту туралы 2022 жылғы 16 қыркүйектегі №399 бұйрығы (118-қосымша)

«Орта білім беру ұйымдарына арналған оқулықтардың, мектепке дейінгі ұйымдарға, орта білім беру ұйымдарына арналған оқу-әдістемелік кешендердің, оның ішінде электрондық нысандағы тізбесін бекіту туралы» (ҚР БҒМ 22.05.2020 ж. №216 бұйрығы, ҚР Оқу-ағарту министрі м.а. 22.05.2023 ж. №140 бұйрығымен енгізілген өзгерістерімен, жаңа редакцияда – ҚР Оқу-ағарту министрінің 03.07.2023 ж. №194 бұйрығымен)

Қазақстан тарихы оқу пәні бойынша оқу жүктемесінің көлемі : 10 сынып аптасына 2 сағат, жылына 68 сағат

Оқулық авторлары: З.А. Жандосова Алматы « Мектеп » баспасы, 2019ж.

№ р/с	Ауыспалы тақырыптар	Сабақтардың тақырыбы	Оқудың мақсаттары	Сағат саны	Мерзімі		Ескерту
I-тоқсан					**10 А**	**10 В**	
1	Орталық Азия өркениеттері: саналуандылығы және мәдени ортақтығы	Орталық Азия: ұғымының тарихи және географиялық аспектілері.	10.1.1. 1-«Орталық Азия» түсінігін аймақтың тарихи және географиялық ерекшеліктерін сипаттау үшін пайдалану;	**2**	01.09 02.09	02.09 07.09	
2		Орталық Азияның дәстүрлі өркениеттерін зерттеу тарихы.	10.1.1.2-әлемдік өркениеттегі Орталық Азияның рөлі туралы ғалымдардың пікірін зерттеу;	**2**	08.09 09.09	09.09 14.09	
3		Орталық Азия өркениеттерінің ежелгі ошақтары.	10.1.1.3- Орталық Азия өркениеттерінің ежелгі ошақтарының ерекшеліктерін сипаттау;	**2**	15.09 16.09	16.09 21.09	
4	«Ұлы Дала» өркениеті	«Ұлы Дала»: тарихи-географиялық сипаттамасы	10.1.2.1-картаны пайдаланып «Ұлы Дала» тарихи-географиялық аймағын анықтау; 10.1.2.2-тарихи дерек көздерді талдау негізінде «Ұлы Дала» ұғымының мәнін түсіндіру;	**2**	22.09 23.09	23.09 28.09	
5		Ұлы дала өркениетінің қайнар көзі және қалыптасуының ерекшеліктері (энеолит, қола дәуірі)	10.1.2.3-Ұлы дала өркениетінің пайда болуы мен қалыптасу ерекшеліктерін түсіндіру;	**1**	29.09	30.09	
6		Қазақстан аумағындағы қола дәуірінің археологиялық мәдениетінің ерекшеліктері	10.1.2.4- Қазақстан аумағындағы ежелгі археологиялық мәдениеттердің ерекшеліктерін сипаттау;	**1**	30.09	06.10	

			10.1.2.5-Ұлы Дала ежелгі мәдениеттерінің сабақтастығын және өзара байланысын талдау;				
7		Ерте көшпенділер дәуіріндегі Ұлы Дала өркениеті	10.1.2.6-«Өркениет» ұғымын айқындау критерийлерін пайдалана отырып, Ұлы Дала көшпелі өркениетінің ерекшеліктерін сипаттау; 10.1.2.7 -әртүрлі көзқарастарды талдау арқылы ерте көшпенділер өркениетінің әлемдік тарихи процестер барысына әсерін бағалау;	**2**	06.10 07.09	07.10 12.10	
9	Орталық Азия және әлемдік өркениет	Әлемдік мәдениеттің дамуына Орталық Азия халықтарының қосқан үлесі.	10.1.3.1- Орталық Азия халықтарының материалдық мәдениет жетістіктерін талдау арқылы адамзаттың дамуына қосқан үлесін қорытындылау; 10.1.3.1- Орталық Азия халықтарының материалдық мәдениет жетістіктерін талдау арқылы адамзаттың дамуына қосқан үлесін қорытындылау;	**2**	13.10 14.10	14.10 14.10	
15		**Тоқсандық жиынтық бағалау №1**		**1**	20.10	19.10	
16		Зерттеу жұмысы	Әлемдік өркениет тарихындағы Ұлы Дала	**1**	21.10	21.10	
II-тоқсан							
17	Қазақ халқының шығу тегі	Қазақстандағы этногенез және этникалық процестер.	10.2.1.1 -Қазақстандағы этникалық процестерді түсіндіру үшін «антропогенез», «этногенез», «этнос» ұғымдарын пайдалану;	**1**			

18		Ежелгі дәуірдегі Қазақстан аумағындағы этногенез және этникалық үдерістер.	10.2.1.1 -Қазақстандағы этникалық процестерді түсіндіру үшін «антропогенез», «этногенез», «этнос» ұғымдарын пайдалану;	**1**			
19		Этногенездің түркілік кезеңінің басталуы.	10.2.1.1 -Қазақстандағы этникалық процестерді түсіндіру үшін «антропогенез», «этногенез», «этнос» ұғымдарын пайдалану;	**1**			
20		Түркі дәуіріндегі Қазақстан аумағындағы этногенез және этникалық үдерістер	10.2.1.1 -Қазақстандағы этникалық процестерді түсіндіру үшін «антропогенез», «этногенез», «этнос» ұғымдарын пайдалану;	**1**			
21		Монғол дәуіріндегі Қазақстан аумағындағы этногенез және этникалық үдерістер	10.2.1.2 -этникалық процестердің сабақтастығын анықтай отырып, Қазақстан аумағындағы этногенездің кезеңдерін айқындау;	**1**			
22		Қазақ этнонимінің пайда болуы.	10.2.1.2 -этникалық процестердің сабақтастығын анықтай отырып, Қазақстан аумағындағы этногенездің кезеңдерін айқындау;	**1**			
23		Мәдени генетикалық код – ұлт негізі	10.2.1.2 -этникалық процестердің сабақтастығын анықтай отырып, Қазақстан аумағындағы этногенездің кезеңдерін айқындау;	**1**			
24	Дәстүрлі қазақ қоғамы: этникалық құрылымы және әлеуметтік ұйымдасуы	Қазақтардың ру-тайпалық құрылымы қалыптасуының тарихи шарттары.	10.2.2.1 -қазақтардың этникалық құрылымын сипаттау үшін «ру», «тайпа », «жүз», « ата-жұрт», «ата-мекен» ұғымдарын пайдалану;	**1**			
25		Туыстық қағидасы мен рулық құрылымның маңызы	10.2.2.2 -тарихи кезеңдерді талдау негізінде қазақтардың ру-тайпалық ұйымдасу түрінің қалыптасу алғышарттарын талдау;;	**1**			

26		Ұлыстар.	10.2.2.2 -тарихи кезеңдерді талдау негізінде қазақтардың ру-тайпалық ұйымдасу түрінің қалыптасу алғышарттарын талдау;;	**1**			
27		Қазақтардың ру-тайпалық құрылымының ерекшеліктері.	10.2.2.8 - туған жердің мәдениеті, салт дәстүрінің маңызына баға беруде «мәдени-генетикалық код» ұғымын қолдану; 10.2.2.3 Қазақтардың ру-тайпалық құрылымының ерекшеліктерін ауызша тарихнама негізінде түсіндіру (шежіре, генеалогиялық аңыздар)	**1**			
28		Ұлы жүз, Орта жүз, Кіші жүз.	10.2.2.4 -қазақ көшпелі өркениетінің ерекшеліктерін ескере отырып, туыстық принциптердің және рулық құрылымның функционалдық маңызын түсіндіру;	**1**			
29		Дәстүрлі қазақ қоғамының әлеуметтік жіктелуінің ерекшеліктері. **БЖБ №2**	10.2.2.6 -қазақтардың әлеуметтік жіктелуіне тән ерекшеліктерді анықтау үшін «ақсүйек», «қарасүйек », «хан», «сұлтан», «би», «батыр» ұғымдарын пайдалану; 10.2.1.1 Қазақстандағы этникалық процестерді түсіндіру үшін «антропогенез»,«этногенез», «этнос» ұғымдарын пайдалану; 10.2.2.1 Қазақтардың этникалық құрылымын сипаттау үшін «ру», «тайпа», «жүз», «ата-жұрт», «атамекен» ұғымдарын пайдалану; 10.2.2.4 Қазақ көшпелі өркениетінің ерекшеліктерін ескере отырып, туыстық принциптердің және рулық құрылымның функционалдық маңызын түсіндіру	**1**			

30		Қазақ қоғамы иерархиялы ұйымдастырылған әлеуметтік құрылым.	10.2.2.7 -дәстүрлі қазақ қоғамындағы әлеуметтік институттардың функционалдық рөлін түсіндіру;	**1**			
31		**Тоқсандық жиынтық бағалау №2**	10.2.1.2 -этникалық процестердің сабақтастығын анықтай отырып, Қазақстан аумағындағы этногенездің кезеңдерін айқындау; 10.2.2.2 -тарихи кезеңдерді талдау негізінде қазақтардың ру-тайпалық ұйымдасу түрінің қалыптасу алғышарттарын талдау; 10.2.2.8 - туған жердің мәдениеті, салт дәстүрінің маңызына баға беруде «мәдени-генетикалық код» ұғымын қолдану; 10.2.2.6 -қазақтардың әлеуметтік жіктелуіне тән ерекшеліктерді анықтау үшін «ақсүйек», «қарасүйек », «хан», «сұлтан», «би», «батыр» ұғымдарын пайдалану;	**1**			
32		Зерттеу жұмысы	Дәстүрлі қазақ қоғамының этноәлеуметтік ұйымдасуы	**1**			
III-тоқсан							

33	Қазақстан территориясын-дағы ерте мемлекеттер	Қазақстан аумағындағы ерте мемлекеттердің саяси құрылымы.	10.3.1.1 -Қазақстандағы ерте көшпенділердегі мемлекеттілік белгілерін анықтау үшін «мемлекет», «билік », «саяси ұйым» ұғымдарын пайдалану; 10.3.1.2 -Қазақстанда мемлекеттіліктің қалыптасуының тарихи кезеңдерін түсіндіру;	**1**			
34		Ғұндар мемлекеті – ерте көшпелілер империясы	10.3.1.3 -Қазақстан территориясындағы ерте мемлекеттердің саяси құрылымының ерекшеліктерін сипаттау;	**1**			
35	Ұлы Дала көшпенділерінің империялары	Түркі империясы - көшпенділер мемлекеттілігінің классикалық үлгісі. Түркі империясының мұрагерлері.	10.3.1.2 -Қазақстанда мемлекеттіліктің қалыптасуыныңтарихи кезеңдерін түсіндіру; 10.3.2.1 -деректерді талдау негізінде түркі мемлекеттерінің дамуын зерттеу, мемлекет құрылысындағы сабақтастықты анықтау;	**1**			
36		Түрік, Батыс Түрік, Шығыс Түрік, Түргеш, Үйғыр қағандығы. Қарлұқ мемлекеті. Қарахандар мемлекеті.	10.3.2.2 -ерте және дамыған орта ғасырлардағы түркімемлекеттерінің геосаяси белсенділігін сипаттау;	**1**			
37		Қарахандар мемлекеті. Оғыздар мемлекеті. Қимақ қағандығы. Шығыс Қыпшақ хандығы	10.3.2.3 -Түркі әлемінің қалыпта- суы мен дамуындағы Түркі империясының рөлін бағалау;	**1**			
38		Шыңғысхан империясы және оның мұрагерлері	10.3.1.2 -Қазақстанда мемлекеттіліктің қалыптасуының тарихи кезеңдерін түсіндіру; 10.3.2.4 -мемлекет құрылысындағы сабақтастықты	**1**			

			анықтай отырып, Қазақстан аумағында ұлыс жүйесінің дамуын зерттеу;				
39		Қазақстан аумағында ұлыстық жүйенің дамуы	10.3.2.5 -XIII -XV ғасырлардағы мемлекеттердің геосаяси белсенділігін сипаттау арқылы, олардың Еуразиядағы тарихи процестердің барысына әсер ету дәрежесін анықтау	**1**			
40	Қазақ хандығы - Орталық Азиядағы алғашқы ұлттық мемлекет	Ақ Орда — Қазақ хандығының негізі.	10.3.1.2 - Қазақстанда мемлекеттіліктің қалыптасуының тарихи кезеңдерін түсіндіру;	**1**			
41		Қазақ хандарының Қазақ хандығын құру мен нығайтудағы рөлі	10.3.3.1 -Ақ Орда және Қазақ хандығының тарихи сабақтастығын анықтау	**1**			
42		Қазақ хандығы: мемлекеттің саяси институттары	10.3.1.2 -Қазақстанда мемлекеттіліктің қалыптасуының тарихи кезеңдерін түсіндіру; 10.3.3.2 -Қазақ хандығының құрылуын Қазақстан аумағындағы тарихи процестердің заңды нәтижесі ретінде тұжырымдау;	**1**			
43		Құтты жерді қорғау мен сақтаудағы ата – бабалардың рөлі	10.3.3.3-мемлекет құрылысындағы сабақтастықты анықтай отырып, Қазақ хандығының саяси институттарының ерекшеліктерін зерттеу;	**1**			
44	Тәуелсіздікке жол және ұлттық мемлекеттіліктің	Мемлекеттік егемендікті қалпына келтіру жолындағы қазақ халқының күресі	10.3.4.1 -Қазақстанның мемлекеттік егемендігінен айрылуының себеп-салдарын анықтау; 10.3.4.2 -қазақ халқының мемлекеттік егемендікті қалпына келтіру үшін жүргізген күресін зерттеу;	**1**			

45	қайта жаңғыртылуы	XIX ғасырдың соңы мен XX ғасырдың бас кезіндегі Қазақстандағы Ұлт – азаттық қозғалыс, қоғамдық – саяси ойдың дамуы.	10.3.4.3 -Түркістан (Қоқан) және Алаш автономиясы түрінде мемлекеттік егемендікті қалпына келтіру тарихын зерттеу;	**1**			
46		Қазақ мемлекеттілігінің кеңестік түрі.	10.3.1.2 - Қазақстанда мемлекеттіліктің қалыптасуының тарихи кезеңдерін түсіндіру;	**1**			
47		Қазақ КСР – ның құрылуы	10.3.4.4 -Қазақ мемлекеттілігінің кеңестік түрін түсіндіру үшін «автономдық кеңес республикасы», «кеңес одағы республикасы», «унитарлы мемлекет» ұғымдарын пайдалану;	**1**			
48		Қазақ КСР –і кейінгі КСРО әміршіл – әкімшіл жүйесінде	10.3.4.5 -Кеңестік кезеңдегі Қазақстанның қоғамдық-саяси дамуының жетістіктері мен қайшылықтарын талдау;	**1**			
49		Ұлттық мемлекеттіліктің жаңғыртылуы **БЖБ №3**	10.3.1.2 -Қазақстанда мемлекеттіліктің қалыптасуының тарихи кезеңдерін түсіндіру; 10.3.4.6 -Ұлттық мемлекеттіліктің жаңғыртылуындағы Тұңғыш Президент Н.Ә. Назарбаевтың рөлін анықтау; 10.3.2.5 XIII-XV ғасырлардағы мемлекеттердің геосаяси белсенділігін сипаттау арқылы, олардың Еуразиядағы тарихи процестердің барысына әсер ету дәрежесін анықтау 10.3.3.1 Ақ Орда және Қазақ хандығының тарихи сабақтастығын анықтау	**1**			

			10.3.4.3 Түркістан (Қоқан) және Алаш автономиясы түрінде мемлекеттік егемендікті қалпына келтіру тарихын зерттеу 10.3.4.4 Қазақ мемлекеттілігінің кеңестік түрін түсіндіру үшін «автономдық кеңес республикасы», «кеңес одағы республикасы», «унитарлы мемлекет» ұғымдарын пайдалану				
50		Мемлекеттік стратегиялар және Қазақстан Республикасының даму бағдарламалары	10.3.4.7-мемлекеттік стратегиялар мен бағдарламалардың мазмұнын зерттей отырып Қазақстан Республикасының даму бағдарларын болжау;	**1**			
51		**Тоқсандық жиынтық бағалау №3**	10.3.1.2 -Қазақстанда мемлекеттіліктің қалыптасуының тарихи кезеңдерін түсіндіру; 10.3.3.2 -Қазақ хандығының құрылуын Қазақстан аумағындағы тарихи процестердің заңды нәтижесі ретінде тұжырымдау; 10.3.4.5 -Кеңестік кезеңдегі Қазақстанның қоғамдық-саяси дамуының жетістіктері мен қайшылықтарын талдау; 10.3.2.3 -Түркі әлемінің қалыпта- суы мен дамуындағы Түркі империясының рөлін бағалау;	**1**			
52		Зерттеу жұмысы	Қазақ мемлекеттілігінің эволюциясы	**1**			

IV-тоқсан							
53	Қазақ халқының дәстүрлі мәдениеті - дала өркениетінің мұрасы	Қазақ халқының материалдық мәдениеті және қолданбалы қолөнері	10.4.1.1 -Қазақ халқының мәдени жетістіктерін сипаттау үшін «мәдениет», «дала өркениеті», «материалдық мәдениет», «рухани мәдениет», «қолданбалы өнер», «мәдени мұра» ұғымдарын пайдалану;	**1**			
54		Ою – өрнектердің символикасы	10.4.1.2 -қазақ халқының материалдық мәдениетінің маңызды жетістіктерін анықтау;	**1**			
55		Қазақтардың дәстүрлі дүниетанымы	10.4.1.3 -қазақ халқының дәстүрлі дүниетанымын анықтау үшін «әдет-ғұрып» «рәсім», «салт-дәстүр», «діл (менталитет)» ұғымдарын пайдалану;	**1**			
56		Қазақ халқының салт – дәстүрлері мен әдет - ғұрыптары	10.4.1.4 -қазақ халқының рухани-адамгершілік құндылықтарын салт-дәстүрлерді зерттеу негізінде түсіндіру;	**1**			
57		Тарихи және мәдени ескерткіштер	10.4.1.5 -дала өркениетінің белгілі тарихи және мәдени ескерткіштерін зерттеу;	**1**			
58		Қазақстанның рухани қасиетті орындары – ұлттық бірлік негізі.	10.4.1.6 -типологиялық ерекшеліктерін ескере отырып, тарихи және мәдени ескерткіштерді классификациялау	**1**			
59		Қазақ халқының әдеби және музыкалық мұрасы	10.4.1.7 -Қазақ халқының мәдени мұрасындағы ауыз әдебиетінің маңызын анықтау;	**1**			

60		Қазақтың дәстүрлі мерекелері. Халықтық білім (Этноғылым)	10.4.1.8 -халықтың рухани -адамгершілік құндылықтарын сипаттайтын қазақ әдебиетінің маңызды жетістіктерін анықтау;	**1**			
61		Патриотизм туған жерге, мәдениет пен дәстүрлерге ерекше көзқарас ретінде	10.4.1.9 -фольклор және зерттеушілер еңбектерінің негізінде дәстүрлі музыкалық мәдениеттің бастаулары мен ерекшеліктерін анықтау;	**1**			
62	Кеңестік кезеңдегі Қазақстан мәдениеті	Кеңестік кезеңдегі мәдениет саласындағы жетістіктер мен қайшылықтар	10.4.2.1 -Кеңестік дәуірдегі Қазақстан мәдениеті саласындағы жаңа бағыттарды және жанрларды анықтау;	**1**			
63		Кеңестік дәуірдегі мәдени ахуалдың ерекшеліктері.	10.4.2.2 -кеңестік дәуірдегі мәдениеттің даму ерекшеліктерін қорытындылай отырып, жетістіктер мен қайшылықтарды талдау;	**1**			
64	Ұлттық жаңғыру кезеңіндегі мәдениет	Мәдениеттің қазіргі кезеңдегі дамуы**.**	10.4.3.1 -Қазақстан Республикасының мәдениет саласындағы жаңа бағыттарын және жанрларды сипаттау;	**1**			
65		Халықаралық мәдени кеңістікке кіру. **БЖБ №4**	10.4.3.2 -халықаралық мәдени кеңістікке кірігу процесін түсіндіру; 10.4.1.7 Қазақ халқының мәдени мұрасындағы ауыз әдебиетінің маңызын анықтау 10.4.2.1 Кеңестік дәуірдегі Қазақстан мәдениеті саласындағы жаңа бағыттарды және жанрларды анықтау 10.4.3.3 Ұлттық мәдениет туралы білімді қорытындылау	**1**			

66		Өнердегі жаңа бағыттыр және жанрлар.	10.4.3.3 - ұлттық мәдениет туралы білімді қорытындылау; 10.4.3.4 – халықтың тарихи мәдени мұрасының маңызын зерттеуде «Туған жер» ұғымын қолдану;	**1**			
67		**Тоқсандық жиынтық бағалау №4**	10.4.1.3 -қазақ халқының дәстүрлі дүниетанымын анықтау үшін «әдет-ғұрып» «рәсім», «салт-дәстүр», «діл (менталитет)» ұғымдарын пайдалану; 10.4.1.5 -дала өркениетінің белгілі тарихи және мәдени ескерткіштерін зерттеу; 10.4.2.2 -кеңестік дәуірдегі мәдениеттің даму ерекшеліктерін қорытындылай отырып, жетістіктер мен қайшылықтарды талдау; 10.4.3.2 -халықаралық мәдени кеңістікке кірігу процесін түсіндіру;	**1**			
68		Зерттеу жұмысы	Мәдениет және дәстүр – ұлттың генетикалық коды	**1**			